



gemeente
Goeree-Overflakkee

Participatiekaders Klimaatkrachtig Goeree-Overflakkee 2021



Steller: Esther Slegh en Meis Broeders
Versie: 1
Datum: «DOCUMENT_DATE»
Registratienummer: «BLOCK_NUMMER»

1 1 1 1 1 1

Inleiding

Onderstaande kaders zijn bestemd voor de participatieaanpak Klimaatkrachtig Goeree-Overflakkee, waarin de opgaven van de Regionale Energie Strategie (RES), de Transitievisie Warmte (TVW) en de Klimaatadaptatie Strategie (RAS) gecombineerd zijn in het doel om op kernniveau tot een plan voor een klimaatkrachtig dorp te komen. Binnen de kern zijn er oplossingsrichtingen waar de gemeente de primaire regie heeft, zoals in de openbare ruimte en oplossingsrichtingen waarin de pandeigenaar/grondeigenaar de regie heeft, zoals in eigen huis en tuin. Deze twee oplossingsrichtingen zijn veelal communicerende vaten. Samen tellen ze op tot een klimaatkrachtig dorp, waarbij de meerwaarde zit op de plek waar gemeente en inwoners/ondernemers samen werken.

Kaders zijn nodig in een participatieproces om te zorgen dat de verschillende partijen weten wat ze wel en niet van elkaar kunnen verwachten en waarom ze met elkaar aan tafel zitten. Het helpt focus aan te brengen in het gesprek, in het verloop en borgt dat de uitkomst van het gesprek voldoet aan de verwachtingen van degenen die aan tafel zitten.

Onderstaande kaders zijn de kaders die onze gemeente graag als basis neerlegt voor de samenwerking met de kernen. De inwoners in de kernen zijn gerechtigd om deze aan te vullen met hun eigen kaders, of te vragen om kleine wijzigingen aan te brengen in de zachte kaders die de gemeente opstelt.

Harde kaders

Wat we met elkaar ook afspreken en hoe we met elkaar ook willen gaan samenwerken: er is een aantal kaders waar we niet omheen kunnen. Deze kaders zijn door de Europese Unie besloten en vastgelegd in wetgeving. Vervolgens heeft de Rijksoverheid deze kaders vastgesteld in de klimaatwet en iedere gemeente heeft ze opgelegd gekregen. Hierover kunnen we niet onderhandelen. Met alles wat we doen, moeten we daar in ieder geval rekening mee houden:

- *In 2050 is alle energie die we gebruiken duurzaam*
- *In 2050 kunnen we omgaan met klimaatverandering*

Het doel van de samenwerking is om te komen tot een plan op hoofdlijnen. Hier nemen we een jaar de tijd voor. De invulling van het plan is aan het dorp zelf: zij bepaalt hoe ze klimaatkrachtig wordt en wat daarvoor nodig is. De manier waarop inwoners hierbij betrokken (willen) zijn en hier invulling aan geven, is daarom van groot belang.

- *De plannen zijn voor elk dorp uniek (maatwerk) en passend bij de behoeften van het dorp en binnen de Eilandbrede ontwikkelingen.*

Zachte kaders

Per woonkern maken we maatwerk afspraken over de manier waarop we met elkaar samenwerken. Onderstaand geven we een eerste aanzet van de spelregels die we als gemeente willen inbrengen bij de betrokkenen. Gedurende het proces kunnen deze afspraken per kern aangescherpt en gewijzigd worden. Het zijn spelregels aan de hand waarvan we met elkaar omgaan, elkaar de ruimte bieden en tot besluiten kunnen komen.

- ***We werken aan een plan voor een klimaatkrachtig dorp; het eigenaarschap van het plan ligt bij het dorp.***
 - *Inwoners, pandeigenaren en ondernemers zijn de eindgebruikers van het plan. Wat er ook besloten wordt; het moet in het belang zijn voor het dorp. De gemeente wil inwoners zoveel mogelijk helpen bij het ontwikkelen van de juiste plannen.*
 - *Hiervoor stelt de gemeente voor elk dorp een projectleider beschikbaar.*
- ***We zoeken naar een gezamenlijke aanpak en hebben hierbij oog voor eigen en andermans verantwoordelijkheden en belangen.***
 - *Er zijn verschillende betrokken partijen die met elkaar nadenken over een klimaatkrachtige woonkern en zich verantwoordelijk voelen voor de gezamenlijke opgave. We streven ernaar om te komen tot een gezamenlijke aanpak waar iedereen tevreden mee is. Maar alle betrokkenen hebben ook eigen doelen en belangen. Hier zijn we transparant over: er is geen verborgen agenda. Met elkaar werken we aan een gezamenlijke aanpak om de opgave aan te pakken.*
- ***Alle inwoners/ondernemers zijn een volwaardige partij; we doen onze best om iedereen de mogelijkheid te bieden om zijn of haar inbreng te leveren.***
 - *De maatregelen die genomen worden gaan al onze inwoners, ondernemers, bezoekers en andere belanghebbende organisaties in de woonkern aan. Iedere betrokkene heeft, afhankelijk van de gekozen samenwerkingsvorm, een stem in dit proces en kan zijn stem laten horen. We vinden ieders stem even belangrijk en we stemmen bij meerderheid.*
 - *Bij ieder besluit dat partijen nemen vragen we ons af of de anderen in het project dat besluit ook moeten nemen. Is dat het geval, dan organiseren we dat.*

Participatievormen – hoe willen de betrokkenen aan tafel zitten?

Iedere inwoner kan zelf bepalen op welke manier hij/zij betrokken wil zijn bij het traject. Per fase kan de afweging opnieuw gemaakt worden. Hierdoor kan iemand ervoor kiezen om in de eerste fase nog niet betrokken te zijn, maar in een latere fase bijvoorbeeld als adviseur op te treden. Doel is om door te ontwikkelen tot een collectieve rol voor de betrokkenen in het dorp.

Inwoners kunnen in verschillende rollen deelnemen aan de planvorming. Dit kan tijdens fysieke bijeenkomsten of digitaal, op de plantafel of liever de tribune. De projectleider zorgt er voor dat alle betrokken op de door hen gewenste manier worden benaderd en dat de verschillende inwoners met dezelfde gewenste rollen samen op de juiste plaats aan tafel komen. De verschillende rollen zijn:

Consument – *We maken samen met u en andere betrokken organisaties afspraken over de voorwaarden waaraan het plan moet voldoen. Vervolgens werkt de gemeente het plan uit. U krijgt inzage in het plan en kunt zien op welke manier er invulling is gegeven aan de voorwaarden, maar inwoners hebben geen zeggenschap over de uiteindelijke uitkomst. Doel is natuurlijk wel om u als consument tevreden te houden.*

Adviseur – *inwoners zitten aan tafel als adviseur; dit betekent dat u onderdeel bent van het proces en zo uw kennis en belangen kunt inbrengen. Inwoners praten mee over de voortgang en adviseren de betrokken partijen over zaken die voor het dorp van belang zijn. Zo is er ruimte voor het op tafel leggen van lokale belangen. De gemeente is verantwoordelijk voor de eindplannen en besluiten, niet de inwoners.*

Mede-eigenaar – *U bent mede-eigenaar van het plan en het proces en gaan samen met de gemeente aan de slag. We maken afspraken over hoe het project verloopt en welke stappen we maken om tot een goed plan te komen. Ook hier praat u mee over de voortgang en brengt u lokale belangen in, maar hier heeft u ook de mogelijkheid om mee te besluiten: inwoners hebben een stem in het uiteindelijke resultaat.*

Eigenaar – *U bent collectief eigenaar van het project en verantwoordelijk voor het eindresultaat. Het resultaat is dan aan de inwoners. Dat betekent dat de inwoners beslissen op welke manier de betrokken partijen (ook de gemeente) aan tafel zit: als consument of als adviseur. Inwoners zijn verantwoordelijk voor de organisatie en de resultaten.*

Eigen beheer – *Inwoners zijn eigenaar, maar besteden de opdracht uit aan een andere partij.*

De keuze van inwoners heeft directe gevolgen voor de rollen van andere betrokken partijen, maar heeft ook gevolgen voor de mate van inzet en verantwoordelijkheid die (groepen) inwoners nemen in de planvorming voor hun dorp. Voorbeeld: kiezen inwoners er voor om eigenaar te zijn, dan zijn zij verantwoordelijk voor zowel het inhoudelijke eindresultaat van de fase, alsmede voor het proces.

De keuze voor een bepaalde rol heeft geen invloed op de basisverantwoordelijkheden van de betrokken partijen; de gemeente blijft verantwoordelijk voor het beheer van de openbare ruimte, de inwoners blijven verantwoordelijk voor het klimaatkrachtig maken van hun eigen bezit.

Basis voor besluitvorming – wanneer is iets definitief?

Uiteindelijk moet dit proces per kern leiden tot een besluit ten aanzien van de gezamenlijke duurzaamheidsopgave: we willen klimaatkrachtige kernen met draagvlak vanuit de kern én de gemeente voor de gekozen aanpak.

De regie daarop ligt bij de woonkern. Om tot besluitvorming te komen, zijn verschillende deelbesluiten nodig. Besluiten binnen het proces vinden plaats binnen de projectstructuur. De projectleider is uiteindelijk verantwoordelijk voor een goede besluitvorming en kiest, afhankelijk van het besluit dat genomen moet worden, voor een passende aanpak. Hierbij nemen we de samenwerkingsafspraken in acht: we doen het in gezamenlijkheid en daar waar we vinden dat inwoners ook moeten meebeslissen, organiseren we dat.

Wanneer alle betrokken deelnemers van een woonkern een plan hebben ontwikkeld, dient dit plan voorgelegd te worden aan de relevante inwoners en ondernemers: zij hebben de doorzettingsmacht om een plan goed te keuren. Hierbij geldt de volgende randvoorwaarde:

Het percentage huishoudens in het betreffende gebied die het plan actief steunen heeft de minimumdrempel van 70% gepasseerd¹².

Wordt de minimumdrempel behaald, dan kunnen inwoners aan het bestuur van Goeree-Overflakkee vragen om hun besluit te bekrachtigen door hier ook positief over te besluiten. Randvoorwaarde is wel dat:

Het aangeboden plan voor alle relevante inwoners een haalbare en werkbare aanpak biedt en het tot stand gekomen is met inachtneming van de samenwerkingsafspraken. Dit houdt in dat in het plan ook rekening gehouden wordt met kwetsbare doelgroepen en hier oplossingen voor aanbiedt.

Wordt dit minimum percentage niet behaald, dan kan er geen aanvraag tot bekrachtigen worden ingediend bij het bestuur van GO. Er zijn dan 2 mogelijkheden:

1. *Er is voldoende tijd: het plan gaat terug naar de tekentafel. Hierbij dient rekening gehouden te worden met de weerstand tegen het reeds ingediende plan, zodat dit meegenomen kan worden in een verbeterde aanpak. Het terugnemen naar de tekentafel kan alleen als daar binnen de planning nog voldoende tijd voor is.*
2. *Het plan kan niet meer herzien worden omdat hier conform de planning onvoldoende tijd voor is of omdat er binnen de kern een patstelling is ten aanzien van de gewenste aanpak. In dat geval gaat de regierol terug naar de gemeente, die een aanpak opstelt voor de kern, passend bij de randvoorwaarden en met inachtneming van de gevoerde gesprekken.*

¹ Het percentage van alle huishoudens wordt gemeten aan de hand van een draagvlakmeting. Dit betreft een stem per adres. De planvorming moet deze adressen betreffen.

² De 70% is een door de gemeente gewenste ondergrens gebaseerd op de wettelijke ondergrens voor VVE's en Woningcorporaties. Het staat inwoners vrij om de lat voor hun kern hoger te leggen.

Gemeente Goeree-Overflakkee
Koningin Julianaweg 45
3241 XB Middelharnis
Postbus 1
3240 AA Middelharnis
T. 14 0187
info@goeree-overflakkee.nl
www.goeree-overflakkee.nl